

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра дизайну, інжинірингу та землеустрою

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою ДТЕУ
(пост. п. 8 від «05» 09 2024 р.)
Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ЕТНОДИЗАЙН /
ETHNODESIGN

ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY

Київ 2024

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: В.Ф. СТРИЛЕЦЬ, канд. мистецтвознавства, доцент

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну, інжинірингу та землеустрою 27 серпня 2024 року, протокол № 2.

Рецензенти:

О.О. ЗАВАРЗІН, канд. техн. наук, доц.

О.О. ДУДКА власник ФОП «Дудка»

К.С. САНІНА, голова ГО «Спілка дизайнерів інтер'єру»

ЕТНОДИЗАЙН/ ETHNODESIGN

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Етнодизайн» призначена для студентів бакалаврату ДТЕУ денної форми навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 022 «Дизайн», освітньої програми «Дизайн».

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти України із зазначених спеціальностей та відповідних освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів і магістрів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Етнодизайн» є виховання та вироблення здатності у студентів керуватися у своїй творчості (сучасному дизайні) історичними культурними цінностями українського народного мистецтва для упізнаваності дизайну з національними рисами у ексклюзивних та промислових виробках як усередині країни, так і на світовій арені.

Завданням вивчення дисципліни «Етнодизайн» є надання студентам знань і набуття ними практичних навичок в області матеріальної та духовної культури українського етносу у різних жанрах декоративно-прикладного мистецтва, з метою інтерпретації та трансформації його в сучасне функціональне формотворення предметного світу.

Предметом вивчення дисципліни є теоретичні знання видів українського декоративно-прикладного мистецтва та композиційні методи сучасного формотворення – архітектоніки, тектоніки, об'ємно-просторової структури, асоціації, інтерпретації, кольорознавства, трансформації.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Знання

- основ композиції і проектної графіки;
- рисунку і живопису;
- історії мистецтва та дизайну;

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Етнодизайн», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-професійними програмами:

ОС «Дизайн».

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 1.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	1, 2, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14
ЗК 4.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	12
ЗК 6.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	4, 9, 11, 14
ЗК 7.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	2, 5, 7, 14
ЗК 9.	Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	1, 2, 14
<i>Спеціальні (фахові) компетентності за освітньою програмою</i>		
СК 1.	Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.	9, 12, 13, 14, 15
СК 3.	Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну;	5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
СК 4.	Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності;	5, 12, 13, 14
СК 5.	Здатність застосовувати знання історії українського та зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності;	2, 3,
СК 6.	Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями);	4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14
СК 8.	Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.	10, 13, 14
СК 10.	Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).	2, 9

<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1.	Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
ПРН 3.	Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовуючи теорію й методику дизайну, фахову термінологію за професійним спрямуванням, основи наукових досліджень;	2, 3, 10
ПРН 6.	Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні;	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
ПРН 7.	Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень;	6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
ПРН 9.	Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання;	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
ПРН 10.	Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну у комунікативному просторі;	1, 2, 3, 4, 5
ПРН 11.	Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах;	5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14
ПРН 13.	Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну;	1, 2, 3, 12, 13, 14, 15
ПРН 14.	Використовувати у професійній діяльності, прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики;	1, 2, 3, 12, 13, 14, 15
ПРН 15.	Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках;	1, 2, 3, 12, 13, 14, 15
ПРН 16.	Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосувати новітні технології у професійній діяльності;	12, 13, 14, 15
ПРН 18.	Відобразити морфологічні, стильові та колірно-фактурні властивості об'єктів дизайну.	4, 7, 8, 9, 10

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Становлення і розвиток етнодизайну. Тема 1. Поняття «культура», «національна культура».

Основні завдання навчального курсу «Етнодизайн». Значення етнодизайну в системі професійного навчання дизайнера. Основні поняття культури. Духовна й матеріальна культури. Національна культура. Відмінності та інтеграція між культурою та цивілізацією.

Список рекомендованих джерел:

*Основний: 1 [с. 6-7], 3 [с. 10-12]
Додатковий: 8 [с. 54], 13,14; 29 [с. 4-12] 34 (3-237), 35(43 -385)
Інтернет-ресурси: 48.*

Тема 2. Основні естетичні засади використання декоративних засобів. Види та техніки монументального та декоративно-прикладного мистецтва.

Загальні теоретичні засади художнього сприйняття творів декоративно-прикладного мистецтва. Естетичні якості декоративних засобів у формуванні середовища. Види декоративно-прикладного мистецтва. Морфологія декоративно-прикладного мистецтва. Створення морфологічних таблиць за видами декоративно-прикладного мистецтва.

Список рекомендованих джерел:

*Основний: 1 [с. 16-86], 3[с. 20-26]
Додатковий: 13,14; 29 [с. 4-12] 34 (3-237), 35(43 -385)
Інтернет-ресурси: 47, 49.*

Тема 3. Історичні періоди розвитку українського народного мистецтва.

Давня епоха розвитку українського народного мистецтва. Трипільська цивілізація. Епоха скелотсько-сарматських державних утворень. Середньовічна епоха України-Русі. Українське бароко. Новітня епоха української національної культури. Створення каталогу замальовок історичного розвитку українського народного мистецтва.

Список рекомендованих джерел:

*Основний: 3 [с. 10-120]
Додатковий: 7[с. 23-27], 8 [с. 13-42] 9[с. 130-142]
Інтернет-ресурси: 43.*

Тема 4. Національні осередки декоративно-прикладного мистецтва.

Історико-адміністративні регіони. Буковина, Галичина і Закарпаття; Волинь і Поділля; Середня Наддніпрянина (Київщина, Черкащина, Дніпрянина); Полтавщина; Чернігівщина (історична Гетьманщина); Полісся, Слобожанщина.

Районування української народної орнаментики. Техніки і матеріали найбільш широко використовуваних видів декоративно-прикладного мистецтва (камінь, писанка). Український національний текстиль і одяг. Українська національна кераміка та скло. Деревообробництво. Метал. Створення каталогу осередків декоративно-прикладного мистецтва за видами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65], 3 [с. 100-360]
Додатковий: 28 [с. 23-27], 29 [с. 130-142] 30 [с. 14-174], 31[с. 23-27],
Інтернет-ресурси: 43, 47, 49.

Тема 5. Народні мотиви та композиційні аспекти в етнодизайні.

Знак і символ, їхня семантика і символіка. Теоретичні основи етнічної символіки й орнаментики (тип зображення (рукотворний ритмічний візерунок). Рід композиції. Центрична композиція. Фризова композиція. Рапортна композиція.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65], 3 [с. 169-465],
Додатковий: 11 [с. 77], 15 [с. 23-27] 24[с. 46-82], 26[с. 53-77], 27[с. 14-345]
Інтернет-ресурси: 43.

Розділ 2. Композиційне формотворення етнічних творів.

Тема 6. Композиційна організація форм. Основні композиційні категорії. Специфічні композиційні засоби формотворення.

Тектоніка матеріалів та форм. Взаємообумовленість конструкції і форми в матеріалі.

Об'ємно-просторова структура творів декоративно-прикладного мистецтва та дизайну. Замкнута композиція. Розімкнута композиція. Використання специфічних композиційних засобів у формотворенні об'єктів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2 [с. 56-65], 4 [с. 35-58]
Додатковий: 12 [с. 77], 17 [с. 216 - 221]
Інтернет-ресурси: 43, 44.

Тема 7. Роль художнього образу у творах монументально-декоративного мистецтва та дизайні.

Образ як вияв загальнолюдських цінностей в творах монументально-декоративного мистецтва. Засоби створення образу. Образ як творчий процес перетворення сенсу в загальносуспільні стереотипи.

Особливості створення образної композиції у творах монументально-декоративного мистецтва.

Особливості створення образної композиції у творах декоративно-прикладного мистецтва.

Створення образної композиції в конкретному матеріалі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65], 3 [с. 10-12]

Додатковий: 17 [с. 9-15]

Інтернет-ресурси: 42.

Тема 8. Стилзація.

Інтерпритація та трансформація натуралістичних форм. Спрощення декоративної форми в знаково-геометричну. Створення мотиву.

Використання метроритмічних рядів та організація площин. Використання ритмічних рядів на площині.

Асоціація в дизайні. Найважливіші прийоми стилзації натуралістичних форм.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65], 3 [с. 10-120]

Додатковий: 12 [с. 44-51], 38 [с. 77]

Інтернет-ресурси: 43, 47, 49, 50.

Роділ 3. Функціональне формотворення етнічних творів.

Тема 9. Методика дизайн-проектування. Поняття комфорту.

Вимоги до дизайн-проектування етнічних форм. Асоціативні риси формотворення. Характер лінії, перетворення її в функціональну трьохвимірну функціональну форму. Поняття комфорту в функціональному формотворенні. Поєднання функції та композиційної організації форми. Поняття комфорту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2 [с. 56-65], 4 [с. 61-76]

Додатковий: 12 [с. 71 - 77], 21 [с. 173-212]

Інтернет-ресурси: 42, 43, 44.

Тема 10. Роль кольору в творах монументально-декоративного мистецтва та дизайні.

Український словник кольорових тонів. Тонові, світлові характеристики кольору в українських творах декоративно-прикладного мистецтва . Символіка та психологія кольору в українських творах декоративно-прикладного мистецтва. Кольорові контрасти. Відповідність кольорової композиції особливостям функції та форми.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2 [с. 56-65], 4 [с. 61-73]

Додатковий: 15 [с. 77], 16 [с. 23-27], 21 [с. 128-139], 38 [с. 130-142]

Інтернет-ресурси: 42, 43, 44, ..

Розділ 4. Практичні методи утворення етнофункціональної форми.

Тема 11. Засвоєння студентами основних правил та положень безпечної експлуатації матеріалів та обладнання в керамічній майстерні.

Перелік матеріалів які використовуються в керамічному виробництві.

Перелік інструментів та обладнання. Організація робочого місця на певних етапах виготовлення керамічних виробів. Організація робочого місця для декорування керамічних виробів та випалу.

Безпечна експлуатація матеріалів та обладнання в керамічній майстерні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65].

Додатковий: 7 [с. 34 -49, 51, 55, 61-62], 13, 14, 31[с. 33,104, 155].

Інтернет-ресурси: 44, 49.

Тема 12. Підготовка та збереження матеріалів до виконання практичних занять:

Проминання глини для забезпечення пластичних якостей для ліплення та гончарування, її пакування та вилежування;

Приготування розчинів полив та емалей, їхнє проціджування. Додавання електролітів (рідке скло або сода) для уникнення осаду і пентапону для покращення з'єднання з основою;

Виготовлення палітр, розтирання надполивних фарб з додаванням в них гліцерину, жирного скипидару або інших пластифікаторів для покращення їхнього нанесення на поливу;

Приготування гіпсових розчинів для виготовлення форм які використовують при відливі та відтисканні керамічних виробів;

Підготовка шлікеру для якісного відливання виробів у гіпсових формах.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65].

Додатковий: 7 [с. 34 -49, 51, 55, 61-62], 13, 14, 31[с. 33,104, 155].

Інтернет-ресурси: 44, 49.

Тема 13. Створення керамічних виробів різними засобами.

Створення керамічних виробів різними засобами жгутикового ліплення.
Виконання композиції методом формування із керамічного пласта.
Виготовлення гончарного керамічного виробу на гончарному колі.
Комбінований спосіб виготовлення керамічної пластики з поєднанням гончарства та ліплення.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65].

Додатковий: 7 [с. 34 -49, 51, 55, 61-62], 13, 14, 31[с. 33,104, 155].

Інтернет-ресурси: 44, 49.

Тема 14. Створення декоративної композиції або скульптури для литва.

Виготовлення гіпсових форм для литва. Відливання і сушіння керамічних виробів. Декорування підв'ялених керамічних виробів рельєфом, методом риткування. Декорування підв'ялених керамічних виробів методом ріжкування, ангобування. Декорування підв'ялених керамічних виробів рельєфом, методом фляндрівки.або ж способом Пате-сюр-пате чи в техніці рисового зерна.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65].

Додатковий: 7 [с. 34 -49, 51, 55, 61-62], 13, 14, 31[с. 33,104, 155].

Інтернет-ресурси: 44, 49.

Тема 15. Перший утильний випал виготовленої продукції.

Способи глазурування утильних виробів.

Другий випал глазурованої продукції – окислюване та відновлюване середовище. Декорування керамічних виробів: надполивними фарбами; способом мазкового розпису; тампування; штампування та аерографії. Третій – декоративний випал та підготовка готових виробів до експозиції та фотографування.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 56-65].

Додатковий: 7 [с. 34 -49, 51, 55, 61-62], 13, 14, 31[с. 33,104, 155].

Інтернет-ресурси: 44, 49.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. Посібник для студентів. Львів, 2000. 270 с.
2. Даниленко В. Я. Дизайн : *навч. посібник*. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
3. Історія українського мистецтва. В шести томах. К.: УРЕ, 1964–1970.
Кривавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. / Передмова проф. В. Скотного. – Ч.1. Львів: Світ, 2003. 256 с. + 16 вкл. Іл.
4. Шпара П.Е. Шпара И.П. Техническая эстетика и основы художественного конструирования: учебное пособие для студентов технических вузов. Київ: Вища школа. 2000. 247 с.

Додатковий

5. Бровченко А. І. Формування фахової компетентності з основ етнодизайну у майбутніх учителів трудового навчання: автореферат. Вид. НПУ ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2011. 20 с.
6. Большая иллюстрированная энциклопедия древностей. [Дагмар Гейдова, Ян Дурдик, Людмила Кибалова, Мирослав Мудра, Дагмар Стара, Либуше Урешова]. Прага: «Артия», 1980.
7. Відейко М. Ю. Світ Трипілля. Київ: Laugus, 2014. 63 с.
8. Відейко М. Ю. Трипільська цивілізація. Київ: Академперіодика, 2003. 184 с.
9. Відейко М.Ю. Шляхами трипільського світу. Київ: Наш час, 2008. 296 с.
10. Воропай О. Звичаї нашого народу. Київ: Оберіг, 1991. С. 302.
11. Губерначук С. Карби трипільської доби. Київ: Четверта хвиля, 2008. 232 с.
12. Даниленко В. Я. Основи дизайну : *навч. посібник*. Київ: ІЗМН, 1996. 92 с.
13. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. Т.1. Запаско Я.П. (керівник авторського колективу), Голод І.В., Кравченко Я.О., Лупій С.П., Любченко В.Ф., Мельник І.А., Чарновський О.О. Львів, Афіша. 2000. 584с.
14. Декоративно – ужиткове мистецтво. Словник: Словник. Т.2. Запаско Я.П. (керівник авторського колективу), Голод І.В., Кравченко Я.О., Лупій С.П., Любченко В.Ф., Мельник І.А., Чарновський О.О. Львів, Афіша. 2000. 612 с.
15. Запаско Я. П. Орнаментальне оформлення української рукописної книги / Яким Прохорович Запаско. – К.: Вид-во АН УРСР, 1960. – 184 с.
16. Класифікація і визначення прогнозової вартості культурних цінностей (авт.. кол., Індутний В.В., Шкляр С.М., Чернявська Е.В., Татаїнцева К.В., Сибирякова М.В.) Київ, 2003. 71 с.
17. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір / Богдан Губаль / Навчальний посібник / За ред.. проф.. Є.А. Антоновича. – Тернопіль.: «ПЦ Матвей». – 2011.-240с.; іл..
18. Ліндсей Д. Коротка історія культури. Том 1. Київ :Мистецтво, 1995.

19. Логвин Г. З глибин. Гравюри українських стародруків XVI–XVIII ст. / Григорій Никонович Логвин. – К.: Дніпро, 1990. – 408 с.
20. Логвин Г. З глибин. Українська мініатюра XI – початку XVIII ст. / Григорій Никонович Логвин. – К.: Мистецтво, 1974. – 208 с.
21. Мигаль, С., Дида І., Казанцева Т. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища: *навч. посібник*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с., іл.
22. Мищик В. За законом світового ладу. Київ: Міжрегіональна академія управління персоналом, 2007. 327 с.
23. Нариси з історії зарубіжного декоративно – ужиткового мистецтва. Київ, 1995. 318 с.
24. Павлуцький Г. Історія українського орнаменту / Григорій Григорович Павлуцький. З передмовою Миколи Макаренка. – К.: Вид. УАН, 1927. – 28 с., XII табл.
25. Прусак В. Сучасна дизайнерська освіта : досвід, проблеми. Діалог культур : Україна у світовому контексті. Художня освіта : зб. наук. пр. / [редкол. : І. А. Зязюн (голов.ред.), С. О. Черепанова (упоряд. і відп. ред.), Н. Г. Ничкало, О. П. Рудницька та ін.]. Львів, 2000. Вип. 5. С. 354–364.
26. Селівачов М. Лексикон української орнаментики / Михайло Романович Селівачов. – К.: Ант; Фенікс, 2013. – XVI, 416 с.
27. Словник символів культури України: Навч. Посібник для студентів Київ, 2005. 351с.
28. Сьомка С. В., Антонович Є. А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ : НАКККіМ, 2018. 360 с.
29. Теорія та історія світової і вітчизняної культури/ [Горбач Н.Я., Гелей С.Д. Росінська З.П.] Львів: Каменяр, 1992. 135 с.
30. Тищенко О.Р. Декоративно – прикладне мистецтво східних слов'ян і давньоруської народності. Київ, 1983. 110 с.
31. Тищенко О.Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України XIII–XVIII ст. Київ. 1992. С. 83.
32. Топоров В. "Світове дерево": універсальний образ міфологічної свідомості / Володимир Миколайович Топоров // Всесвіт. – 1977. – № 6. – С. 178–193.
33. Українське народне мистецтво. Живопис. – К.: Мистецтво, 1967. – 58 с., 183 репр.
34. Шевченко Є. Народна деревообробка в Україні: [словник народної термінології]. Київ: Артанія, 1997. 312 с. : іл.
35. Шевченко Є. Українська народна тканина: [словник народної термінології]. Київ: Артанія, 1999. 416 с. : іл.
36. Шмит Ф. И. Искусство – его психология, его стилистика, его эволюция / Федор Иванович Шмит. – Харьков: Книгоиздательство "Союз", 1919. – 328 с.
37. Gimbutas Marija. The Language of the Goddess: Unearthing the hidden symbols of western civilisation. – San Francisco: HARPER & ROW, 1989. – 388 p.
38. Jakobson, Roman. On visual and auditory signs. – Jakobson R. Selected writings. Vol 2, Word and language. – Hague-Paris, 1971. – P. 335–344.

39. Peesch, Reinhard. The Ornament in European Folk Art. – Leipzig: Edition [1982]. – 210 p.

40. Walker, Barbara G. The Woman's Dictionary of Symbols and Sacred Object. – San Francisco: Harper, [1988]. – 564 p.

41. Grabowski Jozef. Stuka ludowa w Europie. – Warszawa: Arkady, 1978. – 348 s.

Інтернет-ресурси

42. Екодизайн в інтер'єрі. URL : <https://www.mebelok.com/uk-ua/eko-dizayn-v-interjeri/>

43. Историчні стилі дизайну. URL : <https://sites.google.com/site/vidiintereru/istoricni-stili>

44. Колористика для дизайнерів. Термины и определения. URL : <https://mobios.school/blog/koloristika-dlya-dizaynerov-terminy-i-opredeleniya>

45. Сучасні матеріали для дизайну та оздоблення інтер'єру. URL : <https://msd.com.ua/lakokrasochnye-material-y-i-pokrytiya/suchasni-materiali-dlya-dizajnu-ta-ozdobleniya-interyera/>

46. Меблі та обладнання інтер'єру в середні століття. URL : <http://budmayster.pp.ua/3269-mabl-ta-obladnannya-nteryeru-v-seredn-stolttya.html>

47. Історія посуду: веб-сайт. URL: <http://panorama-rest.com.ua/articles/istoriya-kulinarii/istoriya-posudy-tarelka/423/>. (дата звернення 20.11.2024)

48. Dashti, S., Prakash, E., Navarro-Newball, A. A., Hussain, F., & Carroll, F. (2022). PotteryVR: virtual reality pottery. *The Visual Computer*, 38(12), 4035–4055. <https://doi.org/10.1007/s00371-022-02521-2>

49. Khyzhynskyi, V., Lampeka, M., & Strilets, V. (2021). Ceramics of Halychyna in the late 19th – early 20th centuries. *Scientific and professional schools. Technologies. Personalities. History of Science and Technology*, 11(2), 383–410. <https://doi.org/10.32703/2415-7422-2021-11-383-410>

50. Monfared, M. H., Nemati, A., Loghman, F., Ghasemian, M., Farzin, A., Beheshtizadeh, N., & Azami, M. (2022). A deep insight into the preparation of ceramic bone scaffolds utilizing robocasting technique. *Ceramics International*, 48(5), 5939–5954. <https://doi.org/10.1016/j.ceramint.2021.11.268>

51. mk.te.ua/index.php?option=com_content&view...

6. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
програми дисципліни «Технології аналізу даних»

Погоджено
Завідувач кафедри дизайну та
інжинірингу

_____ Олена ПАЛІЄНКО

«_____» _____ 2024 р.

Погоджено
Директор з розвитку компанії
«Center Research & Development»,
бізнес-аналітик

_____ Олег ЗАВАРЗІН

«_____» _____ 2024 р.

Погоджено

«_____» _____ р.

Погоджено

«_____» _____ р.

Погоджено

«_____» _____ р.

Погоджено

«_____» _____ р.